

Besluitformulier

Team Regie en Innovatie

Zaaknummer : 3829851

Datum : 1 april 2026

Onderwerp: Groot onderhoud bruggen Centrum Alphen aan den Rijn en Zwammerdam

Besluit:

1. Een samenwerkingsovereenkomst aangaan met Provincie Zuid-Holland voor het uitvoeren van planmatig, groot onderhoud aan de Albert Schweitzerbrug, Koningin Julianabrug, Swaenswijkbrug en Zierendebrug in de periode 2028-2029, onder voorwaarde van beschikbaarstelling van de benodigde financiële middelen door de raad (onder 3.c.iii en 4.d).
2. De Commissaris van de Koning, onder voorwaarde van beschikbaarstelling van de benodigde financiële middelen door de raad (onder 3.c.iii en 3.d), volmacht verlenen en Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland mandaat verlenen tot het nemen van besluiten welke noodzakelijk zijn ter uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst, ten behoeve van het starten en doorlopen van de selectiefase van de aanbestedingsprocedure.
3. De gemeenteraad voor te stellen:
 - a) De volgende investeringskredieten beschikbaar te stellen in jaarschijf 2028 van Begroting 2027:
 - GO Albert Schweitzerbrug € 5.000.000
 - GO Koningin Julianabrug € 3.300.000
 - GO Swaenswijkbrug € 3.300.000
 - GO Zierendebrug € 2.500.000;
 - b) Vooruitlopend hierop 20% van voornoemde bedragen reeds in jaarschijf 2026 als voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen (en deze te dekken middels inbreng in 2028 in de hierboven genoemde kredieten);
 - c) Deze investeringen conform de vigerende Nota Activa in 25 jaar (categorie: bruggen (reconstructie)) met ingang van 2030 lineair af te schrijven tegen de omslagrente van 2,5%. De hieruit voortvloeiende afschrijvingslasten (25 termijnen van € 564.000) worden gedekt middels:
 - i. Een onttrekking aan de Reserve GO Beweegbare bruggen van € 1.400.000 (jaarlijks € 56.000 gedurende 25 jaar);
 - ii. De inzet van de in de Kadernota 2025 opgenomen mutatie M250004 - GO Zierendebrug van structureel € 52.000;
 - iii. De dekking van de resterende € 456.000 structureel vanaf 2030 onderdeel te laten uitmaken van de integrale afweging met betrekking tot de financiële ruimte 2027-2030 in de aankomende Kadernota 2027;
 - d) De dekking van de hieruit voortvloeiende rentelasten van € 352.500 structureel vanaf 2030 onderdeel te laten uitmaken van de integrale afweging met betrekking tot de financiële ruimte 2027-2030 in de aankomende Kadernota 2027;
 - e) De financiële gevolgen, die voortvloeien uit dit besluit onder 3.a, 3.c en 3.d, te verwerken in de Primitieve Begroting 2027.

f) De financiële gevolgen, die voortvloeien uit dit besluit onder 3.b (voorbereidingskrediet), te verwerken in de Najaarsnota 2026 op basis van de bijgevoegde begrotingswijziging.

4. De gemeenteraad per brief informeren voorafgaand aan de behandeling van het voorstel.

Samenvatting

In de periode 2028–2029 staat levensduurverlengend groot onderhoud gepland bij de beweegbare bruggen over de Oude Rijn, Heimanswetering en Zieme. De voorbereiding van deze werkzaamheden zijn gestart.

Om ten behoeve van het project de juiste procedurele en juridische stappen te kunnen zetten, dient te worden voldaan aan twee belangrijke voorwaarden. Provincie Zuid-Holland en gemeente Alphen aan den Rijn gaan een samenwerkingsovereenkomst aan, waarin afspraken en verantwoordelijkheden worden beschreven.

Om voldoende financiële middelen beschikbaar te hebben, wordt de gemeenteraad voorgesteld, een bedrag van in totaal € 14.100.000 ter beschikking te stellen.

Er is in de meerjarenbegroting, deels, rekening gehouden met de te maken kosten. In de meerjarenbegroting 2026–2029 is een stelpost opgenomen voor de Ziemebrug. Daarnaast wordt een bedrag vanuit de Reserve groot onderhoud beweegbare bruggen onttrokken.

Inleiding

Voor het onderhoud aan verschillende gemeentelijke beweegbare bruggen wordt nauw samengewerkt met provincie Zuid-Holland. Ten behoeve van het dagelijks onderhoud en de bediening is er sinds 2014 een samenwerkingsovereenkomst van toepassing. Voor het gezamenlijk organiseren van het planmatig, groot onderhoud van beweegbare bruggen worden aanvullende overeenkomsten aangegaan tussen provincie en gemeente.

De vaarroute Heimanswetering, Oude Rijn, Gouwe is een belangrijke vaarroute voor beroeps- en recreatievaart. Op dit traject is vaarwegmanagement van toepassing om het vaar- en wegverkeer zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Betrouwbare en beschikbare bruggen zijn hiervoor van groot belang.

In 2013–2014 zijn de bruggen over de Oude Rijn voor het laatst in planmatig, groot onderhoud geweest. De cyclus van dit planmatig onderhoud is 12–15 jaar, zodat een volgende onderhoudsmoment aanstaande is. Om de bruggen hun functie weer voor langere tijd te laten vervullen en de veiligheid en beschikbaarheid voor het weg- en vaarverkeer te waarborgen is groot onderhoud en vervanging van enkele onderdelen noodzakelijk.

Provincie Zuid-Holland is inmiddels gestart met het, per brug, bepalen van de scope van het onderhoud van de bruggen in het vaarwegtraject T6 Alphen aan den Rijn–Oude Wetering. Naast de provinciale bruggen in dit vaartraject staan ook de gemeentelijke bruggen op de planning voor het planmatig, groot onderhoud. In aanvulling op de werkzaamheden die zijn voorzien aan de bruggen in T6, worden ook werkzaamheden voorbereid bij de Ziemebrug in Zwammerdam. Het voornemen is om het geheel aan werkzaamheden onder te brengen in één contract met één (hoofd)aannemer.

De volgende bruggen maken onderdeel uit van de geplande werkzaamheden.

- Tolbrug Leimuiden (PZH, gelegen in gemeente Kaag en Braassem)
- Woubrugsebrug (PZH, gelegen in gemeente Kaag en Braassem)
- 's-Molenaarsbrug (PZH)
- Dr. Albert Schweitzerbrug (Gemeente)
- Koningin Julianabrug (Gemeente)
- Alphensebrug (PZH)
- Swaenswijkbrug (Gemeente)
- Ziendebrug (Gemeente)

Om ten behoeve van het project de juiste procedurele en juridische stappen te kunnen zetten, dient te worden voldaan aan twee belangrijke voorwaarden. Een overeenkomst tussen gemeente Alphen aan den Rijn en provincie Zuid-Holland én beschikking over voldoende financiële middelen om het werk te bekostigen en in opdracht te kunnen geven van een aannemer.

De gemeenteraad wordt verzocht hiertoe een krediet beschikbaar te stellen. In de meerjarenbegroting 2026–2029 zijn stelposten opgenomen ter dekking van de kapitaallasten.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De Gemeente Alphen aan den Rijn is, als eigenaar, verantwoordelijk voor de veiligheid en beschikbaarheid van de verschillende beweegbare bruggen. De veiligheid en beschikbaarheid van de bruggen komt in het geding als er geen groot onderhoud en vervanging van onderdelen wordt uitgevoerd.

Verschillende technische onderdelen van de bruggen zijn aan het einde van de levensduur. Bij uitblijven van groot onderhoud zullen storingen toenemen en zal de brug niet meer voldoen aan de verwachtingen van beschikbaarheid en betrouwbaarheid voor land- en vaarverkeer.

Het resultaat van de beoogde werkzaamheden bestaat uit veilige, beschikbare en betrouwbare bruggen met een efficiënte centrale bediening.

Kader

- Overeenkomst voor de centrale bediening en onderhoud van beweegbare bruggen in de Gemeente Alphen aan den Rijn 2014
- Beheerplan beweegbare bruggen 2020
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid Gemeente Alphen aan den Rijn

Argumenten

Technische staat

De gemeentelijke bruggen zijn individueel beoordeeld op technische staat en constructieve veiligheid. Het belang voor het functioneren in het verkeersnetwerk staat niet ter discussie. De technische staat is van alle bruggen voldoende. Het groot onderhoud is noodzakelijk voor de instandhouding en voldoende functioneren van het object.

Bij alle betrokken bruggen worden kleine reparaties en reguliere vervangingen uitgevoerd. De besturingsinstallaties, verkeerslichten (seinen) en camerasystemen worden geheel vervangen. De omvang van de werkzaamheden aan de Albert Schweitzerbrug is iets groter dan bij de andere bruggen. Specifiek bij deze brug worden uitgebreide werkzaamheden aan het val uitgevoerd en

worden geleiderails vervangen. De brugwachtershuisjes bij de Albert Schweitzerbrug en Koningin Julianabrug blijven gehandhaafd en zijn onderdeel van het onderhoud.

Bediening van de bruggen

De betrokken bruggen zijn alle aangesloten op de centrale bediening vanuit bedienpost Steekterpoort. Deze wijze van bediening blijft in stand.

Organisatie project

Gemeente alphen aan den Rijn en Provincie Zuid-Holland werken al ruim 10 jaar intensief samen in het beheer en onderhoud van de grote beweegbare bruggen. Voor het dagelijks onderhoud en de bediening zijn de afspraken van de samenwerking vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst. Voor het groot onderhoud of planmatig onderhoud wordt per brug of project een projectovereenkomst aangegaan, zo ook voor het project Planmatig groot onderhoud beweegbare kunstwerken vaarwegtraject 6. De provincie organiseert de voorbereiding, aanbesteding en de realisatiefase. Alle externe kosten worden doorbelast, de interne kosten van de provincie worden afgerekend via een vast bedrag ter grootte van €144.750,-.

Om het mogelijk te maken dat de provincie namens gemeente beslissingen mag nemen binnen het kader van het project is het noodzakelijk dat de provinciale organisatie via de commissaris van de Koning volmacht en mandaat wordt verleend.

Financiële consequenties

Stringent begrotingsbeleid

De werkzaamheden aan de Dr. Albert Schweitzerbrug, Koningin Julianabrug, Swaenswijkbrug en Ziendebrug zijn noodzakelijk en onontkoombaar om de bruggen aan de actuele eisen van veiligheid en beschikbaarheid te laten voldoen. De werkzaamheden zijn er op gericht de bruggen voor langere tijd veilig en functioneel te houden. De werkzaamheden zijn, in financiële zin, niet voorzien in het beheerplan Civiele kunstwerken of andere programma's. Om de veiligheid en beschikbaarheid te kunnen blijven garanderen dienen de werkzaamheden uiterlijk in 2030 te zijn afgerond. De werkzaamheden zijn zodoende onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar.

Kosten

De kosten van de het noodzakelijk groot onderhoud zijn per brug geraamd. De budgetraming is uitgevoerd met de SKK-methodiek van als SKK-raming. De deterministische raming heeft een bandbreedte van 40%. Met 60% zekerheid liggen de totale, reële investeringskosten tussen €6,65 en €15,3 mln. In dit bedrag zijn zowel de directe als indirecte kosten opgenomen. Het bedrag houdt rekening met de kosten van onderzoeken en risicoreserveringen.

Op basis van beoordeling van de SSK-raming en de beoordeling van de risico's en nader te onderzoeken onderdelen, wordt voorgesteld een budget beschikbaar te stellen ter grootte van in totaal € 14.100.000,-.

Albert Schweitzerbrug	5.000.000
Koningin Julianabrug	3.300.000
Swaenswijkbrug	3.300.000
Ziendebrug	2.500.000
Totaal	14.100.000

Het budget is getoetst aan de huidige marktomstandigheden. De bestendigheid van prijzen en kosten is onzeker, maar de verwachting is dat het genoemde budget gedurende de looptijd van het werk toereikend is.

Dekking

De investering ad. € 14.100.000,- wordt in 25 jaar afgeschreven.

Ten behoeve van de Zienbrug is een bedrag ter grootte van € 1.400.000 beschikbaar in de reserve Groot onderhoud beweegbare bruggen. Daarnaast is via de Kadernota 2025 een aanvullend budget van € 1.300.000 gereserveerd voor onderhoud aan deze brug (M250004).

In de kadernota 2026 zijn de overige verwachte kapitaallasten (vanaf 2030) van deze investeringen al gemeld. Omdat de kapitaallasten buiten de meerjarenraming 2027–2029 van deze kadernota vielen, zijn hieraan effectief geen middelen toegewezen. Het college moet als gevolg hiervan nu besluiten tot levensduur verlengend groot onderhoud van deze bruggen voor een bedrag van € 14.100.000, onder voorwaarde dat de raad in de aankomende Kadernota 2027 de benodigde dekkingsmiddelen voor de uit deze investeringen voortvloeiende kapitaallasten van structureel € 808.500 met ingang van 2030 in de aankomende begroting 2027–2030 beschikbaar zal stellen.

Vorbereidingskrediet

Ter voorbereiding van de uit te voeren werkzaamheden worden engineeringkosten gemaakt door PZH en de bouwteam aannemer. In de periode 2026 –2028 is zodoende behoefte aan een voorbereidingskrediet om deze kosten te dekken. Het betreft 20% van de totale investeringskosten: €2.820.000. Deze voorbereidingskosten maken deel uit van het totale aangevraagde investeringsbedrag van € 14.100.000. Dit voorbereidingskrediet wordt in 2028 ingebracht in de hierboven genoemde kredieten en wordt vanaf 2030 geactiveerd.

De financiële gevolgen, die voortvloeien uit de beschikbaarstelling van dit voorbereidingskrediet, worden onder voorwaarde van toekenning van dekking in de Kadernota 2027 in de Najaarsnota 2026 verwerkt op basis van de bijgevoegde begrotingswijziging.

De financiële gevolgen, die voortvloeien uit de beschikbaarstelling van het (hoofd)krediet, worden onder voorwaarde van toekenning van dekking in de Kadernota 2027 verwerkt in de Primitieve Begroting 2027 en de hierin opgenomen Meerjaren InvesteringsPlanning.

Er wordt gestart met afschrijven van de investeringen in levensduurverlengend groot onderhoud in het eerste jaar na oplevering. De oplevering van het werk is voorzien in 2029. De lasten van het krediet worden effectief in het begrotingsjaar 2030.

De formele bevoegdheid voor het beschikbaar stellen van een investeringskrediet ligt bij de gemeenteraad. Wanneer de gemeenteraad de middelen beschikbaar stelt, worden deze geplaatst in een projectkrediet Groot onderhoud bruggen Centrum Alphen aan den Rijn en Zwammerdam.

Realisatie

De voorbereiding van de werkzaamheden zijn inmiddels zo ver gevorderd dat de aanbestedingsprocedure kan worden gestart. Na het aangaan van de projectovereenkomst en het verlenen van mandaat aan Provincie Zuid-Holland zal de procedure starten om geschikte aannemers te selecteren voor een te vormen bouwteam. De planning is om in september 2026 een

bouwteampartner opdracht te verlenen voor de eerste fase van het bouwteamcontract. Deze opdracht wordt alleen verleend wanneer de gemeenteraad het krediet ter beschikking heeft gesteld. De fysieke werkzaamheden aan de provinciale 's Molenaarsbrug zullen vanaf januari 2028 starten. De werkzaamheden aan de gemeentelijke bruggen vinden plaats in de periode april 2028 tot en met december 2029. De planning zal samen met de bouwteampartner worden opgesteld en worden afgestemd op andere stremmingen voor het wegverkeer in die periode. Voor de bereikbaarheid van fietsers en voetgangers zal zo nodig een pont worden ingezet.

Bijlage(n):

- Samenwerkingsovereenkomst planmatig onderhoud beweegbare bruggen over de Oude Rijn en Zieme;
- Mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit inzake de "Samenwerkingsovereenkomst planmatig onderhoud beweegbare bruggen over de Oude Rijn en Zieme";
- Concept-raadsbesluit;
- Concept begrotingswijziging;
- Concept raadsbrief